

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про професійну освіту»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту.

На сьогодні в Україні відсутнє узгоджене нормативно-правове забезпечення системи професійної освіти. Положення Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» та Закону України «Про фахову передвищу освіту» не відображають сучасні умови надання освітніх послуг у сфері освіти, потреби ринку праці, а також є неузгодженими з іншими нормативно-правовими актами, зокрема, із Законом України «Про освіту». Окрім цього, Закон України «Про фахову передвищу освіту» створює складнощі законодавчого регулювання освітніх правовідносин, правові колізії та ускладнює імплементацію міжнародно-правових норм в сфері освіти.

Вказані нормативно-правові акти не містять стимулів та механізмів для розвитку професійної освіти впродовж життя, забезпечення права особи на індивідуальну освітню траєкторію, дієвих та ефективних фінансових механізмів залучення та використання додаткових коштів, розвитку державно-приватного партнерства, створення ефективної системи управління мережею закладів професійної освіти, їх майном, посилення статусу та ролі наглядових рад. Також є низка інших законів та підзаконних актів, що окремо регулюють різні складові системи та сфери діяльності закладів професійної освіти (управління, ліцензування, фінансування тощо), а також взаємовідносини між основними заінтересованими сторонами (стейкхолдерами) системи. Правові колізії порушують права учасників освітнього процесу та змушують їх постійно звертатися за додатковими роз'ясненнями, допомогою, а органи управління професійною освітою також повинні витратити зусилля на пошук збалансованих рішень.

2. Мета і завдання законопроекту.

Метою законопроекту є створення єдиної системи професійної освіти в Україні для самореалізації людини в умовах ринку праці, забезпечення ринків праці кваліфікованими кадрами, з урахуванням потреб та особливостей регіонів, забезпечення узгодженості правових умов формування та реалізації державної політики у сфері професійної освіти, дерегуляція та уніфікація правовідносин у сфері здобуття професійної освіти.

3. Загальна характеристика і основні положення законопроекту.

Прийняття запропонованого проекту акта створить уніфіковану систему професійної освіти, що забезпечить право особи на здобуття освіти впродовж життя, дозволить забезпечити взаємоузгодження положень нормативно-правових актів, які регулюють суспільні відносини у сфері професійної освіти та сформує підґрунтя ефективного розмежування повноважень у сфері управління та забезпечення фінансування системи, підвищить рівень управлінської культури керівників закладів, створить модель ефективного розподілу повноважень органів управління закладом професійної освіти, органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, підвищить мотивацію розвитку державно-приватного партнерства між бізнесом та закладами професійної освіти, дасть поштовх підвищенню якості підготовки здобувачів освіти, підвищить престижність професійної освіти. Новий Закон спростить, зробить зрозумілішим для всіх учасників системи професійної освіти механізм забезпечення відповідності компетентностей випускників закладів професійної освіти потребам ринку праці та розвитку економіки. Також новий Закон в цілому сприятиме дерегуляції освітнього законодавства та спрощенню структури професійної освіти (створення єдиного типу закладів, запровадження меншої кількості документів про освіту).

Слід зазначити, що законопроект також дозволить розв'язати нагальні проблеми роботодавців у підготовці власних працівників на робочому місці (на виробництві).

Однією із основних новел стане запровадження механізму оцінювання результатів навчання здобувачів професійної освіти в кваліфікаційних центрах заснований на принципі незалежності, що передбачає зовнішнє оцінювання знань та практичних навичок в незалежних від системи освіти кваліфікаційних центрах.

4. Стан нормативно-правової бази

Основу нормативно-правової бази у даній сфері становлять Конституція України, Закон України “Про освіту”, Закон України “Про повну загальну середню освіту”, Закон України “Про професійну (професійно-технічну) освіту”, Закон України “Про фахову передвищу освіту”.

Прийняття Закону потребує визнання Закону України “Про професійну (професійно-технічну) освіту” та Закону України “Про фахову передвищу освіту” такими, що втратили чинність.

Прийняття Закону потребує внесення змін до інших Законів України та внесення змін і прийняття нормативно-правових актів, розроблених на його виконання, що відображено в прикінцевих положеннях цього законопроекту.

Положення проєкту Закону не суперечать зобов'язанням України, що впливають з членства в міжнародних організаціях, торговельних угодах.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

На момент внесення проєкт Закону не потребує додаткових витрат з державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних наслідків прийняття проєкту Закону

Прийняття Закону України «Про професійну освіту» забезпечить узгодження положень нормативно-правових актів, які регулюють суспільні відносини у сфері професійної освіти, творить умови для здобуття освіти впродовж життя, розвитку співпраці з роботодавцями та їх об'єднаннями, дасть поштовх підвищенню якості та престижності професійної освіти, запровадить нові механізми управління закладами професійної освіти, забезпечить фінансову стабільність та додаткові джерела фінансування закладів освіти (в тому числі за рахунок використання власних надходжень та можливості розміщення їх на банківських рахунках).

Ключові стейкхолдери системи професійної освіти брали активну участь у розробці положень проєкту акту, тому у найближчому часі не передбачається поява необхідності внесення суттєвих змін до закону, що мінімізує ризики його реалізації.

Народні депутати України

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: КОВАЛЬ ОЛЬГА ВОЛОДИМИРІВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA10400000042B83D00C09E7801

Дійсний до: 10.04.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 57д9/1-2020/191145 від 23.10.2020

241519